

ผนวก ค.

จุดยืนและข้อเสนออย่างเป็นทางการของประเทศต่างๆ ในประเด็นสิทธิบัตรในสิ่งมีชีวิต
ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตร ในสิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบ กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
ทวีปแอฟริกา (Africa)		
กลุ่มประเทศแอฟริกัน (African Group) ¹	● การพิจารณาในประเด็นนี้ควรขยายระยะเวลาออกไปและควรมีระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน (Transition period) อีก 5 ปี ● ควรกำหนดชัดเจนว่า พืช สัตว์ จุลชีพ ส่วนใดส่วนหนึ่งของพืช สัตว์ หรือจุลชีพ และกระบวนการตามธรรมชาติ ไม่อาจขอรับสิทธิบัตรได้ และการให้สิทธิบัตรในสิ่งมีชีวิตเป็นการขัดต่อจริยธรรม และควรเป็นสิ่งต้องห้ามตาม TRIPS	● การพิจารณาในประเด็นนี้ควรขยายระยะเวลาออกไปและควรมีระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน (Transition period) อีก 5 ปี ● กฎหมายเฉพาะต้องคุ้มครองสิทธิชุมชน (Community rights) และจารีตประเพณีของเกษตรกร โดยเฉพาะที่ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ตนเองเป็นผู้ผลิตเอง และป้องกันพฤติกรรมที่เป็นการจำกัดการแข่งขันที่กระทบต่ออำนาจอธิปไตยในอาหาร

¹ WT/GC/W/302 of August 1999, IP/C/W/163 of 8 November 1999, IP/C/W/206 of 20 September 2000 and IP/C/W/404 of 4 June 2003.

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตร ในสิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบ กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
	● TRIPS ควรมีบทบัญญัติที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ในทรัพยากรพันธุกรรม ไม่ใช่ทำลาย ● TRIPS ควรมีบทบัญญัติที่ป้องกันการกระทำในลักษณะโจรสลัดชีวภาพ มาตรา 29 ควรแก้ไขเพิ่มเติมเงื่อนไขให้ (a) การเปิดเผยแหล่งที่มาของทรัพยากรพันธุกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาใช้ใน หรือเกี่ยวข้องกับนวัตกรรม (b) หลักฐานแสดงการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเข้าถึงของประเทศที่เป็นแหล่งกำเนิด	● กฎหมายเฉพาะเพื่อการคุ้มครองพันธุ์พืช ควรมีมาตรการคุ้มครองสิทธิเกษตรกร และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความยืดหยุ่นและบังคับใช้อย่างสอดคล้องกับ CBD, IUPGR และกฎหมายแม่แบบว่าด้วยสิทธิเกษตรกร สิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืช และสิทธิชุมชนของ OAU
	กลุ่มประเทศอัฟริกัน (The African Group) เสนอว่า คณะกรรมาธิการ (TRIPS Council) ควรมีมติรับรองการคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งรับรองว่า ● ภูมิปัญญาท้องถิ่นและชุมชนท้องถิ่นควรได้รับความคุ้มครองในรูปแบบพิเศษ	

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตร ในสิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบ กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
	● ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง ที่ควรได้รับการยอมรับและคุ้มครองภายใต้ TRIPS ประเทศภาคีควรร่างกฎหมายเฉพาะ ที่คุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเข้มงวด ● สิทธิที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นภายใต้ TRIPS นั้น ควรรวมถึงสิทธิของสมาชิกในชุมชนที่จะตัดสินใจว่า จะยินยอมให้ใช้ภูมิปัญญาของตนในเชิงการค้าหรือไม่, สิทธิที่จะได้รับความเคารพในความเชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่เชื่อมโยงเกี่ยวข้องกับภูมิปัญญา, สิทธิในการให้ความยินยอมล่วงหน้าก่อนเข้าถึง หรือใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญา, สิทธิได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างเต็มที่จากภูมิปัญญา, การป้องกันมิให้บุคคลที่สามใช้ประโยชน์ ขยาย หรือเสนอขาย นำเข้า ส่งออกภูมิปัญญา หรือผลิตภัณฑ์ หรือสิ่งของที่มีภูมิปัญญาผสมผสานอยู่ เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดแล้ว ● ชุมชนท้องถิ่นและหน่วยงานของรัฐควรมีสิทธิเด็ดขาดโดยไม่มีอายุสิ้นสุดในการเข้าถึงเอกสาร หรือข้อมูลในฐานะที่เป็นของทางราชการ และควรป้องกันมิให้มีการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการเข้าถึงที่ขัดต่อสิทธิของชุมชนท้องถิ่น ● ภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดๆ มีสถานะที่เหนือกว่าเงื่อนไขความใหม่และขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้นในการคุ้มครองตามกฎหมายสิทธิบัตร หรือลิขสิทธิ์ ● ไม่ควรคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเหนือสิ่งต่างๆ ที่เป็นผลมาจาก หรือมีพื้นฐานมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือทรัพยากรพันธุกรรมที่อยู่ในสภาพธรรมชาติเว้นแต่จะสอดคล้องกับ CBD หากฝ่าฝืนทรัพย์สินทางปัญญาดังกล่าวจะตกเป็นโมฆะ	

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตรใน สิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบ กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
	• คณะกรรมาธิการว่าด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรพันธุกรรมควรวางหลักเกณฑ์และตรวจสอบให้มีการบังคับใช้มตินี้	
ประเทศเคนยา (Kenya) ²	• ควรมีระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน 5 ปี • ปรับให้ TRIPS สอดคล้องกับ CBD	• ควรมีระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน 5 ปี • ขยายขอบเขตของมาตรา 27.3(b) ให้ครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นและสิทธิเกษตรกร (Farmers' Rights) • ปรับให้ TRIPS สอดคล้องกับ CBD
กลุ่มประเทศอัฟริกาใต้เพื่อ ความร่วมมือในการพัฒนา (Southern Africa Development Cooperation (SADC) ³	• ควรมีระยะเวลาเปลี่ยนผ่านสำหรับการปฏิบัติตามมาตรา 27.3(b) และการเจรจาในประเด็นนี้ในปี ค.ศ. 2000 ควรเลื่อนออกไป • ปรับให้ TRIPS สอดคล้องกับ CBD • การไม่ให้ความคุ้มครองแก่กรรมวิธีทางจุลชีววิทยา ควรขยายให้รวมถึงกรรมวิธีทางจุลชีววิทยา	• ควรมีระยะเวลาเปลี่ยนผ่านสำหรับการปฏิบัติตามมาตรา 27.3(b) และการเจรจาในประเด็นนี้ในปี ค.ศ. 2000 ควรเลื่อนออกไป • ควรมีกฎหมายเฉพาะเป็นทางเลือก

² WT/GC/W/233 of 5 July 1999.

³ WT/L/317 of 1 October 1999.

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตรใน สิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบ กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
ทวีปเอเชีย (ประเทศกำลังพัฒนา)		
ประเทศอินเดีย ⁴	● ควรปรับ TRIPS ให้สอดคล้องกับ CBD ด้วยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มาของทรัพยากรพันธุกรรม ตาม TRIPS มาตรา 29 หรืออาจปฏิเสธไม่ให้สิทธิบัตรแก่การประดิษฐ์ที่ไม่สอดคล้องกับ CBD มาตรา 15 ● ให้ยกเว้นการให้สิทธิบัตรในสิ่งมีชีวิตทั้งหมด หากไม่สามารถทำได้ ควรยกเว้นไม่ให้สิทธิบัตรแก่การประดิษฐ์ หรือผลิตภัณฑ์ที่มีที่มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ● ควรเปิดเผยแหล่งที่มาของทรัพยากรชีวภาพ และความรู้ที่เกี่ยวข้อง หลักฐานการให้ความยินยอมจากผู้จัดหาทรัพยากรชีวภาพ และการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรม	● รูปแบบของกฎหมายเฉพาะที่มีประสิทธิภาพ มีได้หลายรูปแบบ และแต่ละประเทศควรมีสิทธิกำหนดและเลือกรูปแบบดังกล่าวได้เอง ● ควรยืนยันว่าการรับรองสิทธิเกษตรกรเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น และมิได้มีผลกระทบในทางลบต่อประสิทธิภาพของระบบกฎหมายเฉพาะ ● ระบบกฎหมายเฉพาะที่มีประสิทธิภาพมีความหมายและขอบเขตอย่างไร ควรให้เป็นดุลพินิจของแต่ละประเทศที่จะพิจารณาภายใต้ระบบกฎหมายและแนวปฏิบัติของตน

⁴ WT/GC/W/255 of 16 July 1999, WT/GC/W/294 of 5 August 1999, IP/C/W/161 of 3 November 1999, IP/C/W/195 of 12 July 2000 and IP/C/W/196 of 12 July 2000.

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตรใน สิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบ กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
	● ควรให้เป็นดุลพินิจของแต่ละประเทศ ในการกำหนดเงื่อนไขความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามมาตรา 27.2 ในการพิจารณาว่า จะให้ความคุ้มครองจุลชีพหรือไม่ ประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งประเทศอินเดียไม่อาจยอมรับการเพิ่มระดับความเข้มงวดของการคุ้มครองสิ่งมีชีวิตที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน	
ประเทศสิงคโปร์ (Singapore) ⁵	● ควรขยายความคุ้มครองให้รวมถึงพืช และสัตว์ (หมายถึงไม่มีข้อยกเว้น) ● ไม่ควรใช้ TRIPS เป็นกลไกในการบังคับให้มีการแบ่งปันผลประโยชน์	● UPOV เป็นระดับการคุ้มครองที่อาจนำมาใช้เป็นมาตรฐานอ้างอิงได้
กลุ่มความร่วมมือระดับภูมิภาคในเอเชียใต้ (South Asia Association for Regional Cooperation (SAARC) ⁶	● มีความจำเป็นต้องป้องกันการฉกฉวยภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และควรรหาทางปรับ TRIPS ให้สอดคล้องกับ CBD เพื่อรับประกันว่าชุมชนท้องถิ่นจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างเหมาะสม	

⁵ JOB(00)/7853 of 11 December 2000.

⁶ WT/L/326 of 22 October 1999.

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตรใน สิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบ กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
ละตินอเมริกา (Latin America)		
ประเทศโบลิเวีย, โคลัมเบีย, เอกวาดอร์, นิคารากัว, และ เปรู ⁷	● การประชุมระดับรัฐมนตรีที่เมืองซีแอตเติลควรกำหนดให้มีการดำเนินการดังนี้ (a) ให้ทำการศึกษาเพื่อเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นภายใต้ทรัพย์สินทางปัญญา (b) ควรเริ่มต้นเจรจาเพื่อวางกรอบกฎหมายคู่ขนาน (Multilateral Legal Framework) ที่จะใช้คุ้มครองการแสดงออกของภูมิปัญญาท้องถิ่น (c) เร่งดำเนินการตาม (b) ให้แล้วเสร็จทันการเจรจาการค้ารอบใหม่	
ประเทศบราซิล (Brazil) ⁸	● ประเทศภาคีควรมีอิสระที่จะให้พืช และสัตว์เป็นข้อยกเว้นการคุ้มครองมาตรา 27.3(b) ไม่ควรยกเว้นการคุ้มครองสิ่งมีชีวิตตามข้อเสนอของประเทศอินเดียหรือขยายการคุ้มครองสิทธิบัตรไปยังสิ่งมีชีวิตตามข้อเสนอของประเทศสหรัฐอเมริกา ● มาตรา 27.3(b) ควรแก้ไขเพื่อให้ประเทศภาคีสามารถกำหนดเงื่อนไขในการให้สิทธิบัตรเพิ่มเติม ได้แก่ (1) การเปิดเผยแหล่งที่มาของทรัพยากรพันธุกรรม	

⁷ WT/GC/W/362 of 12 October 1999 and IP/C/W/165 of 3 November 1999.

⁸ IP/C/W/164 of 29 October 1999 and IP/C/W/228 of 24 November 2000.

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตรใน สิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบ กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
	(2) ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรพันธุกรรมนั้น (3) หลักฐานการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรม (4) หลักฐานการได้รับความยินยอมล่วงหน้าให้นำทรัพยากรพันธุกรรมนั้นมาขอรับสิทธิบัตร ● มาตรา 27.3(b) ควรมีความเหตุกำกับไว้ด้วยว่า การค้นพบสิ่งที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติไม่อาจขอสิทธิบัตรได้ จำเป็นต้องเพิ่มประเด็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเจรจา มาตรา 27.3(b)	
ประเทศคิวบา, ฮอนดูรัส, ปารากวัย, และเวเนซุเอลา ⁹	● ควรมีการแก้ไข TRIPS เพื่อให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การประกอบวิชาชีพเวชกรรม และศิลปะพื้นบ้านของชุมชนท้องถิ่นได้รับการคุ้มครองด้วยระบบทรัพย์สินทางปัญญาที่มีคุณธรรมและให้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจภายใน ค.ศ.2004 ทั้งนี้โดยคำนึงถึงธรรมชาติของสิ่งเหล่านี้ที่มีต่อสังคมและลักษณะที่เป็นสิทธิร่วมกัน (Collective Rights)	
ประเทศเวเนซุเอลา ¹⁰	● เสนอระบบคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับภูมิปัญญาท้องถิ่น และชุมชนท้องถิ่นโดยอยู่บนพื้นฐานการยอมรับสิทธิร่วมกัน (Collective Rights)	

⁹ IP/C/W/166 of 5 November 1999.

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตรใน สิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบ กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
กลุ่มประเทศกำลังพัฒนา (Mixed developing country groups)		
ประเทศบราซิล, จีน, คิวบา, สาธารณรัฐโดมินิกัน, เอกวาดอร์, อินเดีย, ปากีสถาน, เปรู, ไทย, เวเนซุเอลา, แซมเบีย และ ซิมบับเว ¹¹	● ควรปรับปรุง TRIPS เพื่อให้ไม่ขัดกับวัตถุประสงค์ของ CBD โดยให้ผู้ยื่นขอสิทธิบัตรต้องเปิดเผยแหล่งที่มาของทรัพยากรชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรม, ต้องแสดงหลักฐานการได้รับความยินยอมล่วงหน้าในการเข้าถึงทรัพยากรและความรู้, แสดงหลักฐานการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม ● การแก้ไขดังกล่าวควรดำเนินการเป็นส่วนหนึ่งของการเจรจาการค้าพหุภาคีรอบโดฮา ● ประเทศภาคีมีสิทธิที่จะเสนอกรอบการคุ้มครองในระดับระหว่างประเทศเพื่อการคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่น	

¹⁰ WT/GC/W/282 of 6 August 1999.

¹¹ IP/C/W/356 of 24 June 2002.

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตรในสิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
ประเทศบราซิล, คิวบา, เอกวาดอร์, อินเดีย, เปรู, ไทย, เวเนซุเอลา ¹²	● TRIPS ต้องมีบทบัญญัติที่กำหนดเป็นเงื่อนไขให้ผู้ยื่นขอสิทธิบัตรที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรชีวภาพต้องเปิดเผยแหล่งที่มาของทรัพยากรและความรู้ แสดงหลักฐานการได้รับความยินยอมล่วงหน้า และหลักฐานที่แสดงว่าได้ปฏิบัติตามกฎหมายภายในที่เกี่ยวกับการแบ่งปันผลประโยชน์	
ประเทศคิวบา, สาธารณรัฐโดมินิกัน, อียิปต์, เอลซัลวาดอร์, ฮอนดูรัส, อินเดีย, อินโดนีเซีย, มาเลเซีย, ไนจีเรีย, ปากีสถาน, ศรีลังกา, และอูกันดา ¹³	● มาตรา 27.3(b) ควรได้รับการแก้ไขตาม CBD และ IUPGR เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนในความหลากหลายทางชีวภาพ, เพื่อการคุ้มครองสิทธิและภูมิปัญญาของชนพื้นเมือง และชุมชนท้องถิ่น และเพื่อการส่งเสริมสิทธิเกษตรกรให้ได้รับการปฏิบัติอย่างแท้จริง ● การแก้ไขควรทำให้เกิดความชัดเจนระหว่างสิ่งมีชีวิต จุลชีพ และกรรมวิธี, รับประกันให้แนวปฏิบัติตามจารีตของเกษตรกรดำรงอยู่ต่อไป รวมทั้งสิทธิในการเก็บเมล็ดพันธุ์ที่เกษตรกรเป็นผู้ผลิตเอง และการจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร, ป้องกันพฤติกรรมที่จำกัดการแข่งขันทางการค้าที่กระทบต่ออำนาจอธิปไตยทางอาหารของประชาชนในประเทศกำลังพัฒนา	

¹² IP/C/W/403 of 4 June 2003.

¹³ WT/GC/W/354 and WT/GC/W/355 of 11 October 1999.

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตรใน สิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบ กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
ประเทศคิวบา, อียิปต์, ฮอนดูรัส ¹⁴	• ควรขยายระยะเวลาเปลี่ยนผ่านให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา	
กลุ่ม 77 (Group of 77) ¹⁵	• การเจรจาที่จะดำเนินการต่อไปควรหากลไกที่มีการถ่วงดุลระหว่างการค้าทรัพย์สินทางปัญญาและภูมิปัญญาท้องถิ่น	
กลุ่มประเทศที่พัฒนาน้อย ที่สุด (LDC Group) ¹⁶	• ควรกำหนดอย่างชัดเจนว่าพืช สัตว์ ส่วนใดส่วนหนึ่งของพืชและสัตว์ รวมทั้งสายพันธุ์กรรม (Gene sequences) และกรรมวิธีทางชีววิทยาเพื่อการผลิตพืชหรือสัตว์ หรือส่วนในส่วนหนึ่งไม่อาจขอรับสิทธิบัตรได้ • ควรเพิ่มเติมบทบัญญัติที่กำหนดว่าการให้สิทธิบัตรจะต้องแสดงหลักฐานการได้รับความยินยอมล่วงหน้าของประเทศที่เป็นแหล่งกำเนิดทรัพย์สินทางปัญญา • ไม่ควรให้สิทธิบัตรที่ไม่สอดคล้องกับ CBD มาตรา 15	• ระบบกฎหมายเฉพาะควรมีความยืดหยุ่นเพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อระบบจัดหาเมล็ดพันธุ์ของแต่ละประเทศ • ประเทศภาคีควรมีสหิเลือกระบบของตนเอง รวมทั้งการยอมรับภูมิปัญญาท้องถิ่นและสิทธิของเกษตรกรในการใช้ เก็บรักษา เก็บเกี่ยว แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ • ควรขยายระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน

¹⁴ WT/GC/W/209 and Corr.1 of 17 June 1999.

¹⁵ WT/MIN(99)/3 of 2 November 1999.

¹⁶ WT/GC/W/251 of 13 July 1999 and LDC-II/2003/L.1/Rev.1 of 2 June 2003.

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตรใน สิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบ กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
	WTO และที่ประชุมรัฐมนตรีควรจัดทำกลไกระหว่างประเทศเพื่อการคุ้มครองทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสิทธิเกษตรกร และดำเนินการเพื่อให้ไม่มีการให้สิทธิบัตรในสิ่งมีชีวิต	
ประเทศแอฟริกา, จาไมกา, เคนยา, ปากีสถาน, ศรีลังกา, แทนซาเนีย, อุกันดา, และ ซิมบับเว ¹⁷	ควรระบุว่าประเทศที่ให้สิทธิบัตรแก่นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับพืชนั้น ผู้ยื่นคำขอต้องเปิดเผย (a) แหล่งที่มาของวัสดุที่ใช้ หลักฐานการได้รับความยินยอมล่วงหน้าจากประเทศที่เป็นแหล่งกำเนิด หรือชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนเกษตรกรที่เกี่ยวข้อง (b) จ่ายค่าตอบแทนแก่ประเทศ หรือชุมชนที่ให้ทรัพยากรพันธุกรรม หรือที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	
ประเทศอุตสาหกรรม (Industrialised Countries)		
ประเทศออสเตรเลีย ¹⁸	TRIPS และ CBD ไม่มี ความขัดแย้งกัน	

¹⁷ JOB(99)3169 and Add.1.

¹⁸ IP/C/W/310 of 2 October 2001.

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตรใน สิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบ กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
	● สงวนสิทธิในการแก้ไข TRIPS เพื่อสนับสนุนการบังคับใช้ CBD (การเปิดเผยแหล่งที่มา และแสดงหลักฐานการแบ่งปันผลประโยชน์ ฯลฯ)	
สหภาพยุโรป ¹⁹	● ไม่ควรลดระดับการคุ้มครอง ● ไม่ควรขยายระยะเวลาระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน ● TRIPS ไม่ขัดแย้งกับ CBD ● EU ไม่สนับสนุนการเพิ่มเติมเงื่อนไขใดๆ ที่มีความซับซ้อนเกี่ยวกับการเปิดเผยแหล่งที่มา และการได้รับความยินยอมล่วงหน้า EU ยอมรับข้อเสนอแนวทางอื่น ๆ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มาของวัสดุชีวภาพที่นำมาขอสิทธิบัตร EU ได้เสนอเงื่อนไขการเปิดเผยแหล่งที่มาซึ่งจำกัดเฉพาะแหล่งที่มาด้าน	● UPOV เป็นระบบกฎหมายเฉพาะที่มีประสิทธิภาพ แต่ระบบกฎหมายอื่นก็อาจเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกันได้ ● ระบบกฎหมายที่มีประสิทธิภาพควรระบุถึงสิ่งที่คุ้มครอง เงื่อนไขการคุ้มครอง (ความใหม่เป็นเงื่อนไขที่จำเป็น) กระบวนการขอรับความคุ้มครอง ขอบเขตของสิทธิ ข้อจำกัดหรือข้อยกเว้นสิทธิ อายุของสิทธิ และควรใช้หลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) และหลักปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN)

¹⁹ WT/GC/W/193 of 2 June 1999, IP/C/W/254 of 13 June 2001 and IP/C/W/383 of 17 October 2002.

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตรใน สิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบ กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
	ภูมิศาสตร์ของทรัพยากร พันธุกรรม หรือภูมิปัญญา ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ถือเป็นเงื่อนไขของการคุ้มครอง สิทธิบัตร (Patentability) และ การไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังกล่าวถือเป็นสิ่งที่ยอยู่นอก ขอบของกฎหมายสิทธิบัตร ● EU ไม่เห็นความจำเป็นที่ จะต้องแก้ไขมาตรา 27.3(b) ให้ต่างไปจากที่เป็นอยู่ใน ปัจจุบัน	กฎหมายควรมีกระบวนการ บังคับใช้กฎหมาย และ มาตรการป้องกันการละเมิด สิทธิ ● การเพิ่มข้อยกเว้นแก่ เกษตรกรในกฎหมาย สิทธิบัตรภายในประเทศเป็น สิ่งที่ถูกต้องตาม TRIPS มาตรา 30 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ขอบเขตของข้อยกเว้น ดังกล่าว
	คณะมนตรีของ TRIPS (TRIPS Council) ไม่เหมาะสม ที่จะใช้เป็นเวทีเจรจาเกี่ยวกับ กลไกระหว่างประเทศเพื่อการ คุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นการ เพิ่มข้อยกเว้นแก่เกษตรกรใน กฎหมายสิทธิบัตรภายใน ประเทศเป็นสิ่งที่ถูกต้องตาม TRIPS มาตรา 30 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ขอบเขตของข้อยกเว้น ดังกล่าว	

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตรใน สิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบ กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
ประเทศญี่ปุ่น ²⁰	● ไม่ควรลดระดับการคุ้มครอง ● ไม่มีความขัดแย้งระหว่างเงื่อนไขการให้สิทธิบัตรแก่จุลชีพ และการห้ามให้สิทธิบัตรในพืช หรือสัตว์ ● ปัญหาจริยธรรมในการให้สิทธิบัตรสิ่งมีชีวิตเป็นประเด็นตามมาตรา 27.2 TRIPS และ CBD เป็นข้อตกลงที่เข้ากันได้ และการบังคับใช้ข้อตกลงทั้งสองก็ไม่มี ความขัดแย้งกัน ● การเพิ่มเงื่อนไขการเปิดเผยแหล่งที่มาของทรัพยากรพันธุกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นจะทำให้เกิดความยุ่งยากแก่สถานะที่ถ่วงดุลกันในปัจจุบันของ TRIPS ● การแบ่งปันผลประโยชน์ทำได้โดยใช้กลไกสัญญาไม่ใช่ภายใต้ TRIPS	● ระบบอนุสัญญา UPOV เป็นระบบกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ ● ปัญหาจุดระหว่างสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืชกับสิทธิเกษตรกรอาจแก้ไขได้โดยการเข้าเป็นภาคี UPOV

²⁰ WT/GC/W/242 of 6 July 1999 and IP/C/W/236 of 11 December 2000.

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตรในสิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
ประเทศนอร์เวย์ ²¹	● ปัญหาจริยธรรมของการให้สิทธิบัตรสิ่งมีชีวิตควรเป็นส่วนหนึ่งของการเจรจา แต่ยอมรับได้หากจะคงมาตรา 27.3(b) ไว้อย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ● จะต้องมีการพิจารณาอย่างจริงจังหากต้องเพิ่มเงื่อนไขการเปิดเผยแหล่งที่มาของทรัพยากรพันธุกรรมใน TRIPS เพื่อให้การบังคับใช้ CBD เกิดประสิทธิภาพ	● ควรมีความยืดหยุ่นในการบังคับใช้ระบบกฎหมายเฉพาะ เพื่อให้การแบ่งปันผลประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นและชุมชนเกษตรกรรมมีประสิทธิภาพ ● การให้ความหมายระบบกฎหมายเฉพาะที่มีประสิทธิภาพของ TRIPS นั้นทำได้โดยไม่จำเป็นต้องอ้างอิง UPOV
ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ²²	● ไม่ควรลดระดับการคุ้มครอง ● การกำหนดไม่ให้สิทธิบัตรแก่พืชและสัตว์เป็นความต้องการของประเทศภาคีหลายประเทศ ● สนธิสัญญาความร่วมมือสิทธิบัตร (The Patent Cooperation Treaty) ภายใต้ WIPO ควรแก้ไขเพื่อให้ประเทศภาคีที่ต้องการ	● เห็นด้วยกับประเทศสิงคโปร์ที่เห็นว่าระบบ UPOV เป็นระบบที่ใช้อ้างอิงเป็นระบบกฎหมายเฉพาะที่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองพันธุ์พืช อย่างไรก็ตามก็เห็นด้วยที่อาจมีระบบกฎหมายเฉพาะอื่นที่เป็นไปตาม TRIPS มาตรา 27.3(b) นอกเหนือจาก UPOV และเห็นว่ารายละเอียดที่ประเทศ

²¹ IP/C/W/167 of 3 November 1999 and IP/C/W/293 of 29 June 2001.

²² IP/C/W/284 of 15 June 2001 and IP/C/W/400 of 28 May 2003.

สมาชิกองค์การการค้าโลก	ข้อเสนอประเด็นสิทธิบัตรใน สิ่งมีชีวิต ตาม TRIPS มาตรา 27.3(b)	ข้อเสนอประเด็นระบบ กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับ มาตรา 27.3(b)
	เพิ่มเงื่อนไขการเปิดเผย แหล่งที่มา ภูมิปัญญาท้องถิ่น การเพิ่มเงื่อนไขข้อยกเว้นแก่ เกษตรกรในกฎหมาย สิทธิบัตรภายในประเทศเป็น สิ่งที่ทำได้ภายใต้ TRIPS มาตรา 30	สหรัฐอเมริกาเสนอเป็น เครื่องช่วยในการก่อตั้งระบบ ดังกล่าวได้
ประเทศสหรัฐอเมริกา²³	● สิทธิบัตรควรคุ้มครองทุก สิ่ง ● ควรยุติการกล่าวอ้างว่า TRIPS ขัดแย้งกับ CBD ● การเพิ่มเงื่อนไขให้ผู้ยื่นขอ สิทธิบัตรเปิดเผยแหล่งที่มา ของทรัพยากรพันธุกรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่นจะไม่มีทาง ประสบความสำเร็จ ● การแบ่งปันผลประโยชน์ ทำได้ด้วยกลไกของสัญญา ไม่ใช่มาดำเนินการภายใต้ TRIPS	● ประเทศสหรัฐอเมริกาเชื่อ ว่าระบบกฎหมายเฉพาะที่มี ประสิทธิภาพควรจะใช้กับ พันธุ์พืชทุกประเภทใน อาณาจักรพืช ซึ่งมีความใหม่ มีความแตกต่างจากพันธุ์พืช อื่น มีความสม่ำเสมอและ ความคงตัวของลักษณะ ประจำพันธุ์ การคุ้มครองควร ให้แก่เฉพาะนักปรับปรุงพันธุ์ พืช และมีอายุการคุ้มครอง 20 ปี และห้ามการใช้ ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ใน พันธุ์พืชคุ้มครองโดยไม่ได้รับ ความยินยอม

ที่มา : GRAIN (June 2003)

²³ WT/GC/W/115 of 19 November 1998, IP/C/W/162 of 29 October 1999, IP/C/W/209 of 20 September 2000 and IP/C/W/257 of 13 June 2001.